

Sygn. akt II Ka 247/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący SSO. Anna Łaszczych (spr.)

Sędziowie SO. Ryszard Warda

SO. Michał Pieńkowski

Protokolant Luiza Ustaszewska - Sęk

przy udziale Prokuratora Okręg. A. K.

oraz oskarżyciela posiłkowego Zakładu (...) z siedzibą w G. Oddział w P.

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2014 r.

sprawy P. W. (T. S.)

oskarżonego z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wyszkowie VI Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Pułtusk

z dnia 6 maja 2014 r. sygn. akt VI K 37/14

o r z e k a :

1. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną,
2. zasądza od oskarżyciela posiłkowego Zakładu (...) z siedzibą w G. Oddział w P. na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu za postępowanie odwoławcze w kwocie 260 złotych, w tym kwotę 240 złotych tytułem opłaty

Sygn. akt II Ka 247/14

UZASADNIENIE

P. W. (T. S.) został oskarżony o to, że:

w okresie od 31 stycznia 2011 roku w m. (...), wykorzystując izolowany przewód elektryczny, podłączał instalację elektryczną swojego domu do przechodzącej przy posesji naziemnej linii energetycznej niskiego napięcia i w ten sposób pobierał energię elektryczną z pominięciem układu pomiarowego, czym spowodował straty w kwocie łącznej 6028,07 zł na szkodę (...) SA Oddział w P.

to jest o czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w Wyszkowie VI Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Pułtusk wyrokiem z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie sygn. akt VI K 37/14 ustalając, że w dniu 31 stycznia 2011 roku w miejscowości (...), P. W. wykorzystując izolowany przewód elektryczny podłączył instalację elektryczną swojego domu do przechodzącej przy posesji naziemnej linii energetycznej niskiego napięcia i w ten sposób pobierał energię elektryczną z pominięciem układu pomiarowego, czym spowodował straty na szkodę Zakładu (...) z siedzibą w G. Oddział w P. w wysokości nie mniej niż 2,35 zł (dwa złote trzydzieści pięć groszy), to jest czynu z art. 278 § 1 i 5 k.k. i na podstawie art. 1 § 2 k.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 414 §1 k.p.k. umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu P. W.; koszty procesu przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku złożył oskarżyciel posiłkowy Zakład (...) z siedzibą w G. Oddział w P., zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego i zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, sprzecznej ze wskazaniami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego z dokumentów w postaci protokołu kontroli, wyliczenia szkody, noty obciążeniowej, które to uchybienie skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść, a polegających na przyjęciu przez Sąd, że okres nielegalnego poboru energii elektrycznej trwał przez jeden dzień, co spowodowało przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyciągnięcie nielogicznych wniosków z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, niezgodnych z doświadczeniem życiowym, podczas gdy przy prawidłowym rozumowaniu opartym na doświadczeniu oraz faktach należało przyjąć, że nielegalny pobór energii elektrycznej trwał od dnia zdjęcia licznika w lokalu oskarżonego do dnia przeprowadzenia kontroli,

2. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 92 k.p.k. w postaci oparcia orzeczenia na okolicznościach ujawnionych w toku postępowania nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia w postępowaniu karnym, a mianowicie przyjęcie, iż istnienie między stronami ewentualnych roszczeń o charakterze cywilnoprawnym wpływa na stopień społecznej szkodliwości czynu określonego w art. 278 § 5 k.k.

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mających wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, że czyn przypisany oskarżonemu nie stanowi przestępstwa ze względu na znikomą społeczną szkodliwość, co spowodowało umorzenie postępowania, podczas gdy sposób działania oskarżonego, rozmiar wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu oraz motywacja sprawcy powinny skutkować zakwalifikowaniem czynu oskarżonego jako typu podstawowego określonego w art. 278 § 1 i 5 k.k. bez ustalenia znikomego stopnia społecznej szkodliwości,

4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mających wpływ na treść orzeczenia, a polegający na nadaniu zbyt dużej rangi okolicznościom określonym w art. 115 § 2 k.k. w szczególności motywacji sprawcy oraz wysokości szkody, która została błędnie przyjęta, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie określa wysokość wyższą niż samodzielnie obliczył Sąd Rejonowy w Wyszkowie VI Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Pułtusk.

W konkluzji apelacji w oparciu o przepisy art. 427 § 1 i art. 437 § 1 k.p.k. oskarżyciel posiłkowy wniósł o :

1) zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez wymierzenie kary pozbawienia wolności na okres 2 lat z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata i uchylenie rozstrzygnięcia o umorzeniu postępowania z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość,

2) zasądzenie na podstawie art. 627 k.p.k. na rzecz oskarżyciela posiłkowego od oskarżonego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, z uwzględnieniem kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych,

ewentualnie w oparciu o art. 437 § 2 k.p.k. o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja oskarżyciela posiłkowego Zakładu (...) z siedzibą w G. Oddział w P. jest oczywiście bezzasadna i nie została uwzględniona.

Nietrafny jest podnoszony w apelacji przez oskarżyciela posiłkowego zarzut obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 7 k.p.k. i art. 92 k.p.k. Ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy jest swobodna, ale z pewnością nie jest dowolna i zgodna z regułami określonymi w art. 7 k.p.k. Sąd Rejonowy należycie przeprowadził postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie. Wszystkie dowody poddane zostały przez Sąd wszechstronnej analizie i wnikliwej ocenie. Z uzasadnienia wyroku wynika jednoznacznie, którym dowodom i dlaczego Sąd dał wiarę, a które z nich i z jakich przyczyn uznał za niewiarygodne. Apelacja oskarżyciela posiłkowego ogranicza się w zasadzie do odmiennej oceny materiału dowodowego, ale nie przedstawia argumentów, które w skuteczny sposób podważyłyby stanowisko Sądu Rejonowego. Wbrew temu, co twierdzi w apelacji oskarżyciel posiłkowy, ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd uwzględnia zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego.

Niezasadny jest zarzut obrazy art. 92 k.p.k. Podnieść należy, że zarzut obrazy art. 92 k.p.k. może być podniesiony w przypadku orzekania przez sąd na posiedzeniu. W wypadku bowiem orzekania na posiedzeniu podstawą orzeczenia powinien być całokształt okoliczności ujawnionych w postępowaniu, mających znaczenie dla rozstrzygnięcia. Natomiast w razie orzekania na rozprawie zgodnie z art. 410 k.p.k. podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. W wypadku orzekania na posiedzeniu „całokształt okoliczności”, o którym mowa w art. 92 k.p.k., powinien wynikać z dowodów przeprowadzonych w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnie dodatkowo zgromadzonych także w postępowaniu sądowym. W razie orzekania na rozprawie, a tak jest w niniejszej sprawie, dowody powinny zostać ujawnione (przeprowadzone) na tym forum. Jeżeli sąd, orzekając na posiedzeniu, nie wziął pod uwagę wszystkich przeprowadzonych w postępowaniu dowodów, to dochodzi do naruszenia art. 92 k.p.k. Natomiast gdy sąd na rozprawie nie przeprowadził (nie ujawnił) wszystkich dowodów, to wydał wyrok z naruszeniem art. 410 k.p.k. Oskarżyciel posiłkowy nie podnosi w apelacji zarzutu obrazy art. 410 k.p.k., a tylko zarzut obrazy tego przepisu mógłby być podniesiony, a nie zarzut obrazy art. 92 k.p.k.

Chybiony jest podnoszony w apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych przez Sąd za podstawę wyroku, mającego wpływ na jego treść. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych wynika jednoznacznie, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku, lecz do wykazania, jakich mianowicie uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych (wyroki SN z dnia 20.02.1975r., II KR 355/74, z dnia 22.01.1975r., I KR 197/74, wyroki SA w Krakowie z dnia 6.06.2004 r., II AKa 112/04, SA we Wrocławiu z dnia 28.12.2005 r., II AKa 340/05). Ponadto o błędzie w ustaleniach faktycznych można mówić, kiedy wynika on z niepełności postępowania dowodowego (tzw. błąd „braku”), bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (błąd „dowolności”). Może on być wynikiem nieznanności określonych dowodów lub nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów (art. 7), np. błąd logiczny, zlekceważenie niektórych dowodów, danie wiary dowodom nieprzekonywającym, bezpodstawne pominięcie określonych twierdzeń dowodowych, czy oparcie się na faktach w istocie nieudowodnionych (wyrok SN z dnia 22.07.2004 r., WA 16/04, wyrok SA we Wrocławiu z dnia 6.02.2013 r., II AKa 395/12). Oskarżyciel posiłkowy ogranicza się w apelacji do polemiki z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez Sąd pierwszej instancji.

Ustalenia faktyczne poczynione w sprawie przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i znajdują pełne potwierdzenie w przeprowadzonych dowodach. Z materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że przez okres około 60 lat oskarżyciel posiłkowy Zakład (...), a wcześniej jego poprzednicy prawni bez żadnego wynagrodzenia wykorzystywali i nadal wykorzystują nieruchomość należącą do oskarżonego P. W., na której znajduje się 6 słupów sieci energetycznej, w tym transformator 4-słupowy. W latach 2005-2006 podczas wykonywania prac ziemnych przy słupach przez pracowników firmy (...) S.A. Oddział w P., doszło do zniszczenia około 0,5 ha zasiewów trawy nasiennej, przez co P. W. poniósł duże straty, które oszacował na kwotę 12.000 zł. Do dnia dzisiejszego na nieruchomości oskarżonego nie ma ustanowionej służebności przesyłu energii, a treść apelacji oskarżyciela wskazuje, że załatwienie tej kwestii przerzuca on na oskarżonego. Oskarżony podejmował próby uregulowania sprawy korzystania przez oskarżyciela z jego nieruchomości, ale bez rezultatu.

Bezspornym jest, że oskarżony w dniu 7 września 2009 r. został pozbawiony licznika energii elektrycznej i został odcięty dopływ energii do jego zabudowań. W dniu 31 stycznia 2011 r. w miejscu zamieszkania oskarżonego została przeprowadzona kontrola przez pracowników Zakładu (...) w C. - S. K. i Pogotowia Elektrycznego - Ł. P., która wykazała, że P. W. wykorzystując izolowany przewód elektryczny, podłączył instalację elektryczną swojego domu do przechodzącej przy jego posesji naziemnej linii energetycznej niskiego napięcia i w ten sposób pobierał energię elektryczną z pominięciem układu pomiarowego. Sąd Rejonowy słusznie przyjął, że oskarżony dokonał zaboru energii elektrycznej w dniu 31 stycznia 2011 r. i spowodował straty oskarżyciela w wysokości nie mniej niż 2,35 zł. Podnieść należy, że w zarzucie wskazano okres od dnia 31 stycznia 2011 r. bez określenia dalszej daty. Twierdzenia oskarżyciela zawarte w apelacji, iż oskarżony korzystał nielegalnie z energii elektrycznej od dnia 7 września 2009 r. są gołosłowne i nie znajdują żadnego oparcia w materiale dowodowym. Wyliczenie strat poniesionych przez oskarżyciela, jakiego dokonał Sąd Rejonowy także jest prawidłowe i oparte na wyliczeniu przedstawionym przez pokrzywdzonego, po uwzględnieniu wartości rzeczywiście pobranej energii i czasu jej poboru.

Bezpodstawny jest podnoszony w apelacji zarzut nadania przez Sąd zbyt dużej rangi okolicznościom określonym w art. 115 § 2 k.k. Z przepisu art. 1 § 2 k.k. wynika, że nie stanowi przestępstwa czyn, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Obowiązkiem sądu jest zatem ustalenie stopnia społecznej szkodliwości czynu. Okoliczności, które decydują o stopniu społecznej szkodliwości czynu określone są w art. 115 § 2 k.k. Przy ustalaniu stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu P. W. Sąd Rejonowy miał na uwadze wszystkie okoliczności, o których mowa w tym przepisie, co wyczerpująco uzasadnił. Oskarżyciel pomija, bądź bagatelizuje w apelacji okoliczności, które dotyczą jego wieloletniego nienależytego zachowania wobec oskarżonego i wykorzystywania swojej pozycji potentata na rynku energetycznym wobec nieporadnego życiowo, cierpiącego na zaburzenia osobowości oskarżonego. Motywacją P. W., kiedy dokonywał nielegalnego poboru energii było przeświadczenie, że w ten sposób dokonuje rekompensaty z tytułu bezumownego i nieodpłatnego wykorzystywania przez kilkadziesiąt lat jego nieruchomości przez (...) S.A. i jego poprzedników prawnych oraz z tytułu zniszczenia zasiewów trawy. Można zatem mówić o niewielkim nasileniu złej woli po stronie oskarżonego. Słusznie Sąd uznał, że okoliczność ta ma niebagatelne znaczenie dla oceny stopnia społecznego niebezpieczeństwa czynu.

W ocenie Sądu Okręgowego wyrok wydany wobec oskarżonego P. W. przez Sąd pierwszej instancji jest wyrokiem słusznym i sprawiedliwym w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Z tych względów z mocy art. 437 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze i opłatach orzeczone na zasadzie art. 636 § 1 k.p.k. i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych z późniejszymi zmianami.